

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Tórr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felélős szerkesztő:

Dr. Semberger Ármán.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félfévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A városi közelet föltámasztása.

— Polgármesterek egyesülete. —

Hétfőn a városi polgármesterek egyesületet alakítottak Budapesten, ahol a vármegyei tisztviselők is, a városok is kongresszust tartottak, de azért feltűnő jelenség, hogy az érdeklődés e kongresszusok iránt észrevehetőleg megcsappant, mert napirendjükön csaknem kizárólagosan a városi tisztviselők ellátásának kérdése, tehát csupa zseb- és gyomorügy állt, háttérbe szorítva a kommunális élet minden fontos kérdéseit. Nem kételkedünk benne, hogy a városi tisztviselők kellő alimentációja valósággal közügy. A rosszul díjazott helyhatóság közveszedelmet jelent, mert gyatra közigazgatásnak, nem ritkán korrupció, sőt anarkia is járhat a nyomában.

Mi foszthatná meg a tisztviselőt keveserebben szabadságától, lelkesült energiától jobban, mint az anyagi gond, a a háztartási mérleg ingadozása, az adósság s a hitelezők hatalma? Értjük tehát, ha a megszorult helyzetük nyűgét érző tisztikar országosan azért szervezkedik, mozgolódik, gyűlésezik, hogy megélhe-

téséhez a lehetőségeket kimódolja, igényeit formulázza, s azok kielégítéséhez a közvéleményt kedvezőleg hangolja. A tisztviselők türelhető díjazása az első reális lépés minden közigazgatási reformnál. De itt a városok, hivatalnokok szervezetének nem volna szabad megállania.

Helyénvaló lenne ez ankéteken a közigazgatás egyszerűsítéséről, olcsóbbá tételéről is tanácskozni. A jobb javadalmazás könnyebben érhető el, ha nem jelent egyoldalú dotációemelést, hanem a fölösleges állások megszüntét, a munkaerő leszállítását és jobb kihasználását is kilátásba helyezheti. Igen óhajtánók, ha e kongresszusok behatóan foglalkoznának a községi háztartás ügyével, a szükségletek és jövedelmek arányosításával, a helyi adók rendezésével, új hozadékok föltárasával s a községi hitel kérdéseivel. Fontos főladata volna a városok gyűlésének, hogy mélyére hatoljanak a közegészségügyi bajoknak, melyek immár oda fajultak, hogy városi népességünk megszűnt a régi időben szaporodni, mert a halálozási arány fölülmulja a születéseket.

Alapos tájékoztatást kellene kapnunk e gyűlésektől a higienia állásáról, a lakási és élelmezési viszonyokról, az ivóvizről, fürdőkről, az egészségvédő s a

betegséggyógyító intézményekről. Szeretnők hallani a városok véleményét a lakosok gazdasági és szociális élete, kulturigényeinek ellátása dolgában: milyenek a termelési, piaci és forgalmi viszonyok, hogy áll a tökeképződés ügye, — történt-e kellő gondoskodás a pauperizmus bajainak enyhítéséről, a humanisztikus igények kielégítéséről, hogyan állnak városaink iskolák, népnevelési intézmények, társulatok, tárlatok, színházak és muzeumok dolgában. Sajnos, nagyon távol állhatunk mindezekről, mert a városi gyűlések három-négyévi programjában nem mutatkozik ily irányú iniciatív lépéseknek semmi nyoma.

A tisztviselők ellátási és nyugdíjazási ügyei valóban nem merithetik ki az ily tekintélyes kongresszus főladatát. Talán a polgármesterek hétfőn megalakított országos egyesülete fogja meghozni az üdvösebb fordulatot: a szövetségbe lépendő sok polgármester remélhetőleg a városok esztét egyesíti majd s onnan csírázódnak ki azok a reformeszmék, amikre legtöbb városunk ugyancsak rászorul. Nem tartjuk lehetetlennek, hogy az új szervezeteiből idővel a magyar kommunális jogrend és kulturélet merít igen nagy hasznot.

TÁRCA.

Werther és Lotti.

— A »Bajai Hirlap« eredeti tárcája. —

Írta: Kanizsai Ferenc.

Csakugyan nincs új a nap alatt, kivált ami a szerelmi históriákat illeti. De ez a történet — éppen most hallottam — elég érdekes és ha úgy tudnám elmondani, mint ahogyan az illető elmondta — és ha önök úgy tudják elhinni, mint ahogyan én elhiszem, — akkor talán nem találják túlságos hosszúnak ezt a felvonásközt; mert mire felhuzzák a függőnyt, akár el is felejtethik az egész históriát.

Röviden említem meg, hogy a fiu alaposan szerelmes volt és meglehet, nem minden remény nélkül. Főként az volt kellemetlen, hogy ritkán találkozhattak. A kislány, se nagyon gazdag, se nagyon szép, de mindenesetre csinos, érdekes hölgyecske — láttam egyszer — valami

vidéki fészekbe való. Most is ott lakik és hogy nem lett belőle budapesti asszony, nem az ő hibája.

Mondom, a fiu alaposan belebolondult. Tapasztalt róka létére, pont harminc éves korában történt meg vele ez a troubadouri sors. Azelőtt sohase volt szerelmes. De hát a kanyarót mindenkinek meg kell kapni. Aki gyerekkorában tul nem esik rajta, felnőtt korában annál alaposabban megkapja. Kérdezzék meg az orvosoktól.

Különben élő példának itt vagyok én. Huszonöt éves koromban teljes nyolc hétig kanyarogtam; azt hittem, hogy meghalok. Az öcsém hat éves volt, amikor szert tett kanyaróra és házi orvosunk állítása szerint tíz nap alatt teljesen kigyógyult belőle.

Hát így van ez. És a harmincéves nagy kamasz, akiről szó van, olyan alaposan beleszeretett abba a vidéki fruskába, hogy a legkomolyabb következményektől joggal tarthatunk. Baráti környezete odaadólág ápolta —

ámde a láz nem negyven, hanem négyszáznegyven fokos volt nemcsak Celsius, hanem akár Werther szerint.

Ez jó lesz: nevezük Werthernek a derék fiut. Werther négy hét előtt eltűnt és csak az imént láttam viszont a foyerben.

— Hol voltál?

Jókedvűen és egy kicsit cinikusan mosolygott, kihítt az utcára és elmondta az egész ügyet. Így után a szindarab elejéből semmit se láthattam.

Werther tehát középkori lovag és jelenkori gimnázista módjára szeretett. Gyakran feljött a lakásomra és hajnalig beszélt. Közben bóbiskoltam és mikor fölriadtam egy-egy homályos percre: láttam a fiut, amint le-föl nyargal a szobában és beszél, csak úgy árad belőle a romantikus szövezőn.

Egyszer csak eltűnt — ezt talán már mondtam — és nem tudtuk, hol a manóban csavarog. Most megtudtam.

Werther a Margit-szigeten sétált és buksi

ELSŐRENDÜ POROSZ-SZÉN

GRAUUG bankháznál kapható.

Innen-onnan.

Baja ipart támogat. — Jövő évi költségvetés. — Révben a színházépítés.

Baja ipart támogat. Igen, bármily különösen és hihetetlenül hargzik, meg kell ismételnünk: Baja ipart támogat. Igaz, hogy nem a szokott módon, hanem kissé eredetien, különösen, szeszcsinosan. De ez mitsem változtat ezen az örvendetes tényen. A mi törvényhatóságunk főütemelkedett a közönségesen, a mindennapin, mondhatnók, új iskolát teremtett az iparpártolás terén: az altruisztikus iparpártolást. Más városok ipart támogatnak, vállalatokat segítenek, gyárakat szubvencionálnak önsz célokból, csak azért, hogy polgárai kereseti alkalmát növeljék, jövedelmét fokozzák. Nem önzetlenül, hanem csak úgy, mint mikor malacot hizlalunk, hogy több zsírt vehessük.

Nem így Baja. Nem. Ilyesmivel senki sem válthatja. Már régóta vágyódik egy kis iparpártolásra és most végre megjött az alkalom Kula fonógyártó létesít, mi sem természetesebb, mint hogy Baja — Kulára ment ipart pártolni.

Sietős, sürgős lehetett az ügy, lángoló, ágaskodó az iparpártolás után való vágy, mert rendkívüli közgyűlést hívtak érte egybe és ki-mondották, egyelőre ugyan csak sajnos elvben, hogy tíz részvény jegyzésével támogatják — a kulai iparvállalatot.

Tíz részvény, 2000 korona, igazán nem sok. Nem sajnáljuk. Ennyit megér az a főmelő tudat, a hazafiai kötelesség fejlesztésének az a jóleső érzése, hogy Baja ipart támogat — Kulán.

Az altruizmus e szép példájának láttára el-nem-nem bennünk a kikivánczó szemrehányás, elöl a méltatlankodás. Eszünkbe se jut, hogy itthon iparvállalatok pusztulnak, vesznek, ide-gegyre vándorolnak és ezt közönyösen, érzék-telennül nézi mindenki. Eszünkbe se jut, hogy itthon még sohasem támogattunk iparost, gyárat, vállalatot. Eszünkbe se jut, hogy szegények vagynak, nem telik iskolára, kulturára. Mindez eszünkbe sem jut, de ha jutna, akkor is el kellene nyomnunk, eltemetnünk, elfelejtelnünk, mert hi a posztógyár — Kulára.

nagy fejét busan lögötte. Az motoszkált a fejében, hogy milyen nagy baj az, hogy hetenként csak egyszer van vasárnap. Mert ha mindennap vasárnap lehetne, akkor ő minden-pap felülhetne a gyorsvonatra és elutazhatnék abba az idillikus városkába. Megjegyzem, a «városka» egy utálatos por- és sárfészék, de — tessék tudni — ottan lakozik a Werther ex-ideálja nevezetű Lottinak.

Hát amint; sétál, megdobban a szíve és majdnem felkiáltott meglepetésében. Szembaj-jönni látja őt, az egyetlen. Mit keresett Lotti a Margit-szigeten? És egyedül? De nem okoskodott sokat — nem természetük ez a szerelmese-knek — és nagy zavarában megemelte a kalapját.

A hölgy nem viszonzta a köszönet de . . . mondjuk, hogy önkéntelenül, pár lépést haladva, visszafordult. Nem ő változott sóbálvánnyá — hanem Werthert fenyegette a fizikai halmaz-állapotnak ez a gyors átalakulása, melyet a biblia sóbálvánnyá való változásnak, a mai kor pedig gutatésnek nevez.

Werther, miután a guta mégsem ütötte meg, félszeg kelvénységgel követte az idegen hölgyet, aki teljesen hasonlított Lottira. Sőt afelel sem volt egészen tisztában, hogy nem a tulajdon ideáljával találkozott-e, aki viszont azt

Őt kell szeretnünk, támogatnunk, ápolnunk és takarnunk.

Éljen a posztógyár! Éljen! Éljen!

* * *

Megjelent az 1909. évi városi költségvetés. Ott van már a városi képviselő urak kezében, olvashatják, tanulmányozhatják. Mi is lapozgattuk, olvastuk és forgatás közben barátságosan, jóleső örömmel üdvözöltük benne a kedves, régi ismerőst. Mert régi ismerősünk minden fejezete, címe, rovata. Ilyen volt tavaly, két éve, öt éve, tíz éve. Nem hogy nyomot rajta az idők múlása, nem változik, legalább is nem nagyon, nem észrevehetően. És olvasgatván, önkéntelen eszünkbe jut, hogy talán fölösleges is évről-évre sok munkával, nagy költséggel újra meg újra összeállítani és kinyomatni. Hisz mindig ugyanaz. Azt a néhány számbeli változást könnyen ki lehetne javítani és készen lenne az új költségvetés.

Az ideiben sincs semmi új, nincs benne fejlődés, nincs benne haladás. Megmaradtak a régi szük keretek, a vérszegény sablonok, a vékony jövedelmek és az óvatoss, kicsiny kiadások. Szánalmas, szomorú képét mutatja egy kis, elmaradt város szükös, vergődő háztartásának.

A pótdóó a régi 77 százalék, bár a szegényházi pénztár 3 percentje elesett és az állami adóból 15 százalékot ütnek le, nem tized, mint eddig. Ez az egész változás. Igazán nem sok.

A novemberi közgyűlésen lesz a költségvetés tárgyalása. Előre is tudjuk, hogy szakás szerint félóra alatt végez majd vele a t. törvényhatósági bizottság. Lóhalálban, szédítő iramban. Másutt másképp van. Napokat vesz igénybe, hosszú vitákat provokál, alapos bírálatban részesül, nálunk azonban csendesen, álmosan, részvéttelül veszik majd tudomásul. Senki sem bírál, senki sem kifogásol. Marad minden a régiben. Jövőre pedig megint megkapjuk majd a költségvetést, mely szakasztott olyan lesz, mint a milyen az ide, a tavalyi, az öt év előtti volt.

Változnak az idők, az emberek, a városi képviselők, csak a régi költségvetés áll szilárdan és rendületlenül.

* * *

Jelentjük, tisztelt és nagybecsült közönség, hogy a színházépítés ügye hatalmas lépéssel haladt előre. Sajátságos, de örömmel kell üg-szágolnunk, hogy az állami szubvencionál alapon befelgett. Nem kapunk. Legalább egyhamar nem. És ez alapján véve nem is nagy baj. Eddig vártuk és reméltük, mert biztattak és maszlagoltak bennünk, most majd legalább nem várjuk és nem reméljük, de nem is boldondithatnak többé vele. A bizonytalanságnál sokkal jobb ez a kellemetlen, mezeitelen bizonyosság. Legalább nem lesz többé kifogás, melybe a sürgető és meg-meg ujuló követelések elől kényelmesen beburkolódzhatnak azok a bizonyos illetékes körök.

Nincs subvenció! Ezt jó tudni. Elérkezett hát a cselekvés ideje, az ígértek beváltása. A váltót prezentáljuk.

Ismét elmult egy színházi szezon. Ezer kellemetlensége, viszássága, fonáksága csak növelhette és a türelmetlenségig fokozhatta azt a vágyat, hogy a Bárány helyett rendes épített színházunk legyen már végre-valahára. Talán sohasem nyilvánult még meg oly gyakran, oly zúgolódó panaszsal a közönség elégedetlensége, türelmetlensége a Bárány utálatos följárása, barátságatlan, közveszélyes terme, lehetetlenül nyomorúságos szinpadja ellen, mint most őszel.

Ez elől már lehetetlen a kitérés. Megoldást kell keresnünk, módot kell találnunk, hogy az évek óta húzódo színházépítés ügyét a megvalósulás útjára tereljük. Szégyenletes, tőrhetetlen a mai állapot.

A színházat fel kell építeni, mert a Bárány nem lehet, nem maradhat továbbra is a város csufjára a szinművészet otthona.

E. L.

H I R E K.

Ürnák a bajai temető-kapuknál.

Csak egy virágszál árát a tudóbetegnek javára.

Kérjük a kedves olvasót, ne fussa át közönyösen ezt a pár sort, hanem szenvedje el néhány percig azt a kellemetlen érzést, melylyel a keserű és megszégyenítő igazságot fészegte-hése jár.

Hatalmas tüntető menet vonul el ma lelki

tevében. Fényes alkalma nyit a szerelmezhet fűzőt kívánságait teljesen kielégíteni, — elany-nyra, hogy nemcsak csókolódzni akart pom-pásan, hanem az ebd és a vacsora tekintete-ten is férji állásonra helyezkedett.

A tót asszonytól, kinek az ura drótnyi járt valahol, vagy fenytőt usztatott a Tiszán, nem követelhette a rántott csirke kifogástalan előállítását, annál kevésbé, mert a tótok nem szoktak csirkét enni, vagy pláne kirántani.

Ámde a táncosnó egészen kezdő volt ezen a téren. Első napokban jót mulattak mind a ketten azon, ha a husleves leginkább a meleg sósvízbe, viszont a palacsinta kerek bórdarab-hoz hasonlított.

Hogy-hogy nem, egy végzetes pillanatban azt mondja Werther:

— Édes cicám, hozza csak be a gummitalpu cipőmet.

— Minek?

— Megakarok győződni létezéséről

Alapos ugyanis a gyanum, hogy ez a barna lében fűrészeltt ragados tárgy turista-cipóm gummitalpuval való.

A kis táncosnó szemében gögös tűz villant föl. Kimarkolta a tából az inkriminált süttet és ünnepélyesen tartotta hóféhér kacsájában, mint Judit a Holofernes fejét.

szemeink előtt. A tüdővészések tüntető menete. Nyolcvanezer ember, akinek szemében már ott vibrál a halálos félelem. Órákon át látjuk őket vánszorogni és a rettenetes menet mégsem akar véget érni. Fakó arcu, hoppadt mellű parasztok, kiknek sovány válláról oly furán lóg a cifra szűr. Elaszott uriemberek, akik fáva vonják össze prêmes kabátjukat. Munkásemberek, akik erőtellenül vonszolják maguk után a nehéz csákányt. Azután a huszestendősök serege! A fiatal leányok, akik menyasszonyi ruhába öltöztek és rémüldözve kacérkodnak a hízlállal. A nyurga fiúk, kiknek szívében forró vágyak lobognak és kiknek arca eltörül a félelemtől.

Amit a hatalmas állam nem tud megcsinálni, azzal megpróbálkozik a gyöngye társadalom. A *József kir. herceg Szanatórium Egyesület* megkapod hével, bamiatol szövetségével harcol az alatomos elenséggel. Vezető emberei fáradhatatlanul szerveznek, irnak, szónokolnak, izgatnak, kérlelnék és koldulnak, hogy felrúzzák közömbösségből a társadalmat.

A szives olvasó most már tudja, hogy cikkünk tulajdonképpen reklám-cikk akar lenni. Valóban az. Az életnek szeretnénk reklámt csnálni a halállal szemben. A reménynek, a verőfénynek a csüggédés s az árnyék princípiuma ellen. A Szanatórium Egyesület egy megkapóan gyöngéd ötlete adja kezünkbe a tollat. Főhívatás tesz közé, melyben azokhoz fordul, akik halottak napján virágot tesznek kedvesek sírjára. Ha mindenki csak egy virágszállat kevesebbet hoz koszorújába és az egy virágszállat árát az egyesületnek juttatja, akkor megígéri, hogy megmenti ezer tüdőbeteg ember életét.

Az ényeszetet állítani az élet szolgálatába, a halottak napját a reményesség ünnepévé avatni: gyönyörű gondolat. Aki valaha már végigszemlélte és végigszenvedte egyik kedvesebb lassu elsorvadást, akit tehetetlen fájdalommal töltött el egy ifju élet korai elhamvadás: az meg fogja érteni a Szanatórium-Egyesület szövegét. S aki megérti, az hozzá fog járulni a nemzet szegényfoltjának letörlesztéshez.

* * *

Vajha mindenki megértene a mai és holnapi napon a Szanatórium Egyesület embermegváltó szövegét, a megkapóan gyöngéd ötleetet és egy virágszállat kevesebbet köve a kezébe koszorújába, ezt az egy virágszállat átadná a halál jegyesének élete megváltására.

Helyezzük áldozatfílléinket halottak napján a bajai szanatórium helyg-bizottság egésze alatt az összes temető kapuinál elhelyezett urnakba.

— Azt mondd, hogy ez cipőtalp?

— Azt.

És hozzávágta Wertherhez a ragadós, barna léből csöpögő sület. . . Werthernek a szeme-szája tele lett szószáll és míg azt kidörzsölte a szeméből, — a hölgy, mint a furia, búsan elrohant, rázta az ajtót és az ablakon át kiálltott be csufondáros szavakat.

Werther csüggedten konstatalta, hogy a szép külső közönséges lelket takar és még közönségesebb jellemet. (Furcsa és ezt legközelebbi alkalommal megmondom Werthernek, hogy a hölgyeske jellemével már akkor tisztában lehetett, mikor hajlandó volt az első szóra morgantikus pártjával szegődni.) Kiábrándult a táncosnőből — és nem ez az érdekes, — hanem az, hogy egyszermind az ideáljából is. . .

A regényes nagy szerelemnek, ime vége lett. Eddig van hölgyeim. Huzzák már a vasfüggönyt, sietek vissza a helyemre. A vacsoránál mondják meg véleményüket. Nagyon kíváncsi vagyok, hogyan vélik hölgyeim a probléma magyarázatát. Anyival inkább érdekel véleményüket, mert Werther semmi különöset sem lát a maga esetében és azt mondja, hogy voltaképpen nem is volt szerelmes.

A magam részéről azt hiszem . . . de már kezdik, a — vizionálásra!

— A leányegyesület első tanzsurja. Csütörtök délutáni közgyűlésben november 8-ának délután 5 órájára tette a bajai jótékonyköltségi leányegyesület az első tanzsur idejét és ezzel megnyit — hogy úgy mondjuk — a szezon. A jótékonyköltségi szent nevében való mulatozás szezonja, melyet bensőséges örömmel köszönt a fiatal gárda. A tanzsurokat hangulatos concert program teszi majd érdekessé és vonzóvá az idén is. A november 8-iki megnyitóra szuron *Erdős Ilonka* szaval, a *Stayer*-kisszónok *Krauss Olga* zongorkasíretele mellett énekelnek, *Heltényi János* dr. leányegyesületi titkár pedig beszédet mond a bajai közönségnek veszendőbe menő humanizmusáról. — Itt említhetjük meg, hogy a csütörtöki közgyűlés *Reiter Emil* drt választotta egyesületi igazgatóvá, a *Bajáról* való távozásra folyótlan lemondott *Geininger Bertalan* helyébe.

— **Baja-apatini hajózáratok beszün-tetése.** A Baja és Apatin között naponta közlekedő ugynevezett magyar hajó az idén már csak november 20-ig közlekedik. Ezen a napon indul az utolsó személyhajó *Bajáról* is, Apatinból is.

— **Törvényszéki elnöki vizsgálat.** *Dekker Gyula* kir. törvényszéki elnök a hét végén fejezte be a bajai kir. járásbírósg ügymenetének rendes évi megvizsgálását. Az elnök a legbuzgóbb vizsgálatot teljesítette és a tapasztalt mintaszertű renden és pontosan a várt elismerését nyilvánította.

— **Konsztribálnak.** November 3-án kezdődik az idén az adóösszeírás, amit köznyelven konsztribciónak mondanak. Ebből az alkalomból a városi adóügyi osztály felhívja az adózó közönséget, — különösen a háztulajdonosokat — hogy a folyó évi november hó 3-án megkezdődő adóösszeírásra a lakóknak nevet, foglalkozását, alkalmozója nevét, felesége nevét, mindkettő választás, korát, minden családnál a 16 éven aluli és felüli gyermekek, családtagok számát, férfi és nőcselédnek nevét és korát írják össze. A jegyzéket őrizték meg, hogy abból a városi közegek, bármikor is érkeznek oda adóösszeírás végett, teljes tájékozást szerzhessenek. Minden háztulajdonos érdeklődjék az iránt, hogy az összeíró közegek mikor érkeznek házába. Ezen időre lehetőleg önmagya, vagy valamilyen értelmes, irni-olvasni tudó és a fenti körülményeket teljesen ismerő megbizottja otthon tartózkodjék, mert csak így lesz elkerülhető az adók kivétele körül felmerülő számtalan eddig orvosolhatatlan panasz. Akinek az összeírás ellen panasz van, vagy az összeírás hozzávetőleges idejét tudni óhajtja, az adóügyi tanácsosnál a városi székház emeletén a délelőtti hivatalos órákban vasárnaponként jelentkezéék.

— **Ankét bajai vasutak dolgában.** Október 30-án ankét volt a kereskedelmiügyi miniszteriumban a baja—dunapataji és a baja—kiskőrösi vasutépítés ügyében. A két vonal közötti érdekellentét merült föl és ez tettes szükségessé az ankétet. Baját *Ambrosovics Lajos* főispán, *Rajk Aladár* képviselő és *Hegetis Aladár* polgármester képviselték a tárgyalásokon, melyeken szánáltak a két vasút közötti érdekösszeittkötést, mely azáltal merült föl, hogy a tervbe tett két vasút jórlárbag egy irányban fog haladni.

— **A szegedi itélőtábla új elnöke.** A szegedi királyi itélőtábla elnöki állása türes, amióta *Seyfried József* nyugalomba vonult. A tablaelnöki állást, mint értesülünk, egyszerre töltötte be a fűresedésben levő többi magasabb bírói állásokkal. Miután *Bernath Géza* lesz a kuria elnöke, a kuria és a közigazgatási bíróság másodelnöki, a kuria négy tanácselnöki állását is betöltik, amikor a szegedi tabla elnök kinevezésére kerül a sor. Előreláthatólag egyik kuriai bíró: *Istvánffy*, vagy *Fittler* lesz a szegedi itélőtábla új elnöke. Valószínű, hogy november második felében már megtörténnek az összes kinevezések.

— **Megegy telefon a bajai járásban.** A megyei telefon munkálatai serényen folynak és közlekednek a befejezéséhez. A megye déli részeiben már a legfőbb községben kész a távbeszélő és érintkezhetnek is a járási valamint a megyei központtal. Tavaszra — mint értesülünk — már a *bajai* és *bácsalmási* járás összes községeiben is meglesz a telefon-összeköttetés.

— **Szanatórium-egyesületi közgyűlés.** Vasárnap délelőtt volt az embermegváltás jegyében áldásosan működő bajai jótékony társaság, a *József kir. herceg szanatórium-egyesület* bajai bizottságának rendes évi közgyűlése. A közgyűlésen dr. *Koller Imréné* elnököt; ő terjesztette elő az évi jelentést, mely egy bajai tüdőbetegnek a gyulai szanatóriumban való sikeres kezeléséről és a bajai társadalom azon áldozatkészségéről ad számot, melylyel a tüdőbeteg megmentésének ügyét fölkarolja. A tavalyi temetői gyűjtés 150 koronát, a szini-előadás közel 300 koronát juttatott a nemes célra. A helyi alap inamár 800 koronán feül van s így már a közel jövőben elkövetkezhetik a bajai tüdőbetegnek fokozottabb anyagi támogatása. — Az elnöki jelentést tisztujítás követte, melyen a közbizalom dr. *Koller Imréné* elnöké, dr. *Alföldy Lajos* nék társelnöké, dr. *Leibnerger Armunné* és *Major Karoly* nék al-elnökékké választották meg *Tükár Szász János*, *Jegző dr. Heltényi János*, orvos dr. *Róna Dezső* közkórházi igazgató-főorvos, pénztáros *Bayer Ernő* és ügyész dr. *Monostori Gyula* lett. Miután meg a választmányt és a vigalmi bizottságot alakították újra és *Róna dr. Indtányára* határozatba ment, hogy dr. *Koller Imréné* nék, a szanatórium-ügy lelkes előharcolóának 3 évi munkálkodását jegyzőkönyvvel megörökítik és erről a fáradhatatlan elnököt tisztelgő küldöttséggel értesítik, a közgyűlés végetert.

— **Miloszavlyevits Milán gyilkosa meghalt.** Megdőböntött, iszonyatos katasztrófa előidézője volt a most már szintén halott *Ulrich* János volt bácsalmási birtokos 1905. október 20-án déli 1 órakor a szabadkai piébania előtt. Miloszavlyevits Milán orv. képviselőt és szabadkai ügyvédet hatúrol vasbotjával leütötte és az összerokadt képviselő koponyáját további ütésekkel teljesen sztroncsolta. A hazafias magyar szerszég oszlopát döntötte ki a rettenetes büntény elkövetője s a véres tett nemcsak Szabadkán, hanem az egész országban meglebbenést és részvétet keltett. A vézet túlmedlően volt *Ulrich Jánossal*, *Miloszavlyevits Milán* szabadkai ügyvéd és országgyűlési képviselő életeműl gyilkosával szemben. Már egy évvel ezelőt jött hír a váci fegyházból, hogy a bűnhődő gyilkos súlyos beteg, a rabok kérélelheten elensége, a tüdővész támadta meg hatalmas szervezetét s most értesítették a szabadkai ügyészséget, hogy a kór véget ért *Ulrich*hal. Október 24-én a budapesti gyűlötfogházban kisenvedett.

— **Részleges munkaszünet-főfüggesztés Mindenszentek napján.** A kereskedelmiügyi miniszter a következő leiratot intézte a város-hoz: A folyó évbn mindenszentek ünnepe vasárnapra esvén, a siroknak ezen ünneponon országsszerte szokásos felidészítésre való tekintettel — az 1891. évi XIII. t.-c. 3 §-ában biztosított jogomnál fogva megengedem, hogy a folyó évi november hó 1-ére esvő vasárnapon virágok, koszorúk, gyertyák, mécsesek és a városi diszítésére szolgáló egyéb tárgyak árusítása, illetőleg házhoz szállítása kivételesen egész napon át végezhető legyen. A sirok diszítéséhez nem használt árutárgyak árusítása a mondott napon önként értezőleg ugyanazon korlátozás alá esik, mint más vasárnapon.

— **Novembéri városi közgyűlés.** November 10-én tartják a legközelebbi törvényhatósági közgyűlést, melynek legfontosabb tárgya a 77% pótdóval bizatott jövőévi költség-előirányzat tárgyalása lesz. A közgyűlésen dr. *Ambrosovics Lajos* főispán fog elnökölni.

— **Irnoki pályázat.** A bajai járásbeli Bámtonyban 600 korona évi fizetéssel irnok-véghajhátot keresnek. Pályázati kérvények november 5-ig nyújthatók be *Vojnich Máté* bajai járási főszolgabíróhoz.

— **Jövő évi sorozás.** A véderőtörvény értelmében a legközelebbi ujoncállásra felhívott korosztályokban álló mindegyik hadkötelest tartozik a megelőző év november hónapjában bírárs végett illetőségi községének, vagy állandó tartózkodása helyének katonaiügyi osztályánál akir írásban, akár személyesen jelentkezní. Akar azt a jelentkezést anélkül, hogy bizonyítható akadályok hátráltatták volna, elmulasztja, 10 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtják.

— **Eljegyzés.** Vettük a következő eljegyzési lapot: *Fehérvári Mariska Baja — Kópeczky Nándor Palánka jegyesek.*

— **Színházi szezon vége.** Szabó Ferenc társulata október 27-én fejezte be a bajai őszi szezon, a „Folt, amely tisztít” előadásával. Innen a társulat Halász ment, hol évtől hétig játszik, hogy azután téli állomására, Nyírára vonuljon be.

— **Dávodi tanítógyűlés.** Október 22-én volt a regőcei esperes-kerület tanítóinak ezidei vándorgyűlése Dávodon, melyen *Maison* Mihály esperes-plebános elnököt. A *Dobosi* János dávodi plebános által celebrált istentisztelet után kezdődött a gyűlés, melyen *Bugyaki* dávodi tanító a kiütött tételt olvasta föl az egybegyűlt pedagógusok közletésére, *Bicskei* tanító gyakorlati tanítást tartott, *Burányi* dávodi tanító a közbevetett mellékmondattal értekezett és végül *Bugyaki* és *Fenyvési* bérégi tanítók a nyugdíjrevizióról rögtönöztek délként.

A Tanítók Háza 16 koronát gyűjtöttek. — Két indítványt tett még *Essert* csatlajai plebános. Az egyikben felszólítja és ajánlja az egyes tanítótestületeknek a katolikus sajtó-egyesületbe való belépést; a másik az, hogy a vasárnapi táncmulatságot a 15 éven aluli iskolakötelesek tiltandók. Az utóbbi indítvány — ugymond — különösen megszívlelendő. Faluhelyeken nemcsak az ismétlősöket, de még a mindennapiakat is alig lehet ezen erkölcs-metélyező táncvígalmaktól visszatartani. * A szülők érvelése — folytatta a szellemes indítványozó — hogy leányainknak 14 éves korban „anyaképességi” bizonyítvánnyal férjhezmenni szabad, de táncolni nem. Elég szomorú, hogy az ifjúsági élet erkölcsi értéke minimális fokra redukálva, halad a lejtőn — a bukásig.*

— **Újságró és színész.** A Farkas Ferenc-féle tavalyi szabadkai színházi szezon vége csúf patáliák, a színházról a kávéházba hurcolt veszekedések között folyt le. Ennek a csunya csete-patának legcsufabb momentum a volt, hogy *Könyves* Jenő színtársulati rendező a Pest kávéházban inzultálni próbálta *Fenyves* Ferenc szerkesztőt. Fegyves elvette *Könyves* kutyakorbácsát, és később följelentette a színezést a járásbírósnak. Ilosszu rimánkodásra azonban, *Könyves* bocsánatkérő nyilatkozata után visszavonta a följelentést. A bocsánatkérés után *Könyves* rágalmazás miatt feljelentette *Fenyvest*, mert ez a „Függetlenség” című lapban azt írta róla, hogy összeférhetetlen, a pozsonyi színezést tönkretette, mostani igazgatóját is tönkreteszti. Csütörtökön volt ebben az ügyben a vádtanács előtti tárgyalás. A vádtanács *Fenyves* ellen rágalmazás miatt megszüntette az eljárást s csupán becstelensérvétsége miatt helyezte vad alá.

— **Kiss szerencsése nagy.** Köztudomású hogy a m. kir. osztálysorsjarek tervezete a legkedvezőbb nyeresi esélyeket nyújtja. Nagy nyeresémek mellett számos kisebb nyeresémek vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsájtott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencséjét. Ézer és ezer ember lett ily uton szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának húszas november 19. és 21-én lesz. Tegen szerencsekísérletet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss bankházban (Budapest, Kossuth Lajos-utca 13.) mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert Kiss szerencsése nagy!

— **Lakodalmi vendégek kerestetnek.** Egyik német újságban a minap a következő apróhirdetés volt olvasható:

Egy e hó 28-án tartandó lakodalmora férfiánny miatt még késhárom müvelt, jól megjelenésű ur kerestetik. Koruk: 25—35 év között. Csokrok már megvannak rendelkezésre és így a jelentkezőket semmiféle költség sem terheli. A lakodalom előtti napon tartandó estélyen szintén kötelező a megjelenés. Ajánlatokat T. 2707. alatt a kiadónivaltalba.

Az apróhirdetések eddig is érdekes és változatos rovata tehát egy új rovattal bővült, mely alkalmas arra, hogy gyorsan népszerűvé legyen, mert lakodalmakon igen gyakori a férfiánny.

— **Baja — a nemzeti bankért?** Bars vármegye körirata érkezett a hét végén Baja város törvényhatóságához. Azt kéri Bars megye, hogy Baja is csatlakozzék ahhoz a mozgalomhoz, amely az önnálló nemzeti bank mielőbbi felállítását sürgeti. A nemzeti ügyet legközelebbi közgyűlésében intézi el a bajai közgyűlés.

820/1908. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezen közhírré teszi, hogy a bácsalmási kir. járásbírósnak 1908. évi V. 6. és 604. számú végzésével **Dr. Bruck Samu** bajai ügyvéd által képviselt **Bajai Kereskedelmi és Iparbank** felperes részére 639 korona követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesről lefoglalt 1410 koronára becsült ingóságokra, a fenti j. b. V. 6/6. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az alap és fellüfoglalatok követelése és járuléka erejéig is, alperes lakásán **Jánoshalman** leendő megtartására határidőül **1908. évi november hó 2. napján délelőtti 9 órája** tűztetik ki, mikor a bíróság lefoglalt bitorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsaron alul is el fog adatni.

Figyelemzetnek mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alórti kiküldöttél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő ezen hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Bácsalmáson, 1908. évi október hó 18.

Buzás Fülöp

kir. bir. végrehajtó.

SZÍNHÁZ.

Post Thaliam.

— **Szezonvégi levél.** —

Kedves Kritikus Uram, nagy lelkiismeretességgel olvastam husznapos színházi szezonunk alatt az ön szépszámu kritikáit. És most, hogy *Szentes János* közös barátunk immáron a halasi publikum előtt produkálja magát, ugye nem veszi rosszszéven, ha egyetnást bátorodom megjegyezni a lefolyt színházi időnyről, az elkötözött társulatról és egyebekről.

Tehát megtörtént. *Farkas Ferenc* dr. fenyegető ígérété bavalotta. Nem jött el Bajára az idén. Engedte, hogy *Szabó* Ferenc kollégája és druzsája játszó helyette az *Aranybárny* hepe-hupás színpadán. Legyünk uram ösztinték és objektívek. Isten ugye, nem nyertünk a cserén. A nyitrai színtársulat nem elsőrangú, még csak másodrangú se. Ellenben bátran konstatálhatjuk, hogy a szabadkai tavalyi együttes is produkált ilyen előadásokat. Nem jelenti ez azt, hogy nem volt önnek igaz

akkor, amikor a szabadkai igazgató hibáit ostorozta. Jól tette, mert nem lehet önnek hivatása, hogy csak hódolatát mutassa és nem bírálatait.

Bizony-bizony sok gyatra előadást kaptunk a husznapos szezon keretében. Több rosszat, mint jót. Mert vajjon kinek tetszett a *Caigánybáró* idei reprise? Ugyan ki élvezte a *Kék egér* bemutatását és a *Kis trafikós leány* előadása kinek okozott lelki gyönyörűsége? Szavamra mondom: a *Kabardé* se marad kitörülh-tetlenül belevésve emlékezetembe. A minthogy nagyon kétem, hogy ösztintén tetszett volna önnek a Dollár-királynő c. operett színerozatala.

Semmi hajlandóság sincs bennem, hogy individualiter foglalkozzam az előadó urak és hölgyek képességeivel. Csak általánosságban bátorodom leszögezni a szomorú tényt, hogy a szó szoros értelmében művészembar egyetlen egy sincs Szabó Ferenc színtársulatában. Azt hiszem, nem egyedül állok ezzel a mérész véleményemmel. Dicsérnivalót csak az ügybuzgalomban, az itt-ott felcsillámított ősszárékban, a helyell-köznel precíz rendezésben és a fiatal direktor jobb színpadra érdemes ambíciójában találhatok. *Shaksperet* és *Goethét* adni Baján, a lakozók otthonában mérész vállalkozás, de elismerésre méltó. *Romeo* és *Juliának*, *Fausztnak* műsorba illesztése dramaturgiai izlésre vall. Az ifjúsági előadás ötlete is az. De ezzel aztán kimerültem a dicséretben.

Am panaszunknak és zokszavunknak helye nincs. Sokkal alacsonyabb szinten álló társaságra lehetünk elkészülve, ha továbbra is ez a rozoga hely lesz hajléka a bajai színjátszásnak. És most figyeljen, mert — „nunc venio ad fortissimum” — józú kis pikantériát van módomban önnek előírni. *Bisios tudomásom van, hogy a színházépítés ügye hatalmas lépéssel haladt előre. Nyilvánvaló lett végre, hogy nem kapunk egy krajcár állami szubvenciót se.* És most ne nevessem, kérem. Mert kénytelenek lévén ilyen szituációban csak a magunk erejére támaszkodni: építünk olyan színházat, amilyent kibír a pénztárcának. Azt is megusghatom Önnek, hogy valaki a színgyű bizottság (!) elé olyan possibilis tervet hoz a közel napokban, hogy ebből igazán könnyen lehet prédikációs halott.

Reméljük a legjobbat és higyük, hogy jövőre, ha hullanak a falevelek, kritikus uralmal kénytelmes és bársonyos szöllyéből hallgathatunk komoly színművet és pajkos operettmelődiát.

Isten legyen Önnel is, meg velem is és segítse valóra régi óhajtsunkat.

dr. Hetényi János.

* * *

Dr. Hetényi kollégánk minden színi szezon után megírja az ő szezonvégi levélét. Az idén is megírta és mi régi szokás szerint közöljük is, bár a színtársulatról alkotott véleménye sok tekintetben ellenkezik azzal, melyet lapunk referense vallott. Nem áll azonban az, hogy Szabó Ferenc társulatával semmit sem nyert a bajai színezést. Igenis nyert. Nyerte azt, hogy *Farkasék* nem jöttek be az ősszel. És ez elég.

N y i l t t e r .*)

Kitünően megvéd a

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

szárazszőlő égetésével készült

SÁVANYÓVIZ

A díjnyertes GISSHÜBLER

sokféle infectious baktól; a pusztá gránitkiből fakad.

Több epidémiánál fenyvesen bevált.

*) Az e rovatban közöltéekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

KÖZGAZDASÁG.

fíz egyenes adók 1909. évi kivetése.

Az egyenes adók 1909. évi kivetésére vonatkozó előmunkálatok megindítása már múlt évben áll. Ezzel kapcsolatban a pénzügyminiszter rendeletet küldött az összes pénzügyigazgatóságoknak, amelyben az 1909. évi kivetésre vonatkozólag néhány módosítást rendel el. Nevezetesen az I. és II. osztályú kereseti adó ezenútt március hóban, a feyveradó pedig augusztus második felében lesz kivetendő s ehhez képest az említett adók kivetési eredményére vonatkozó összesítések április, illetve szeptember hóban terjesztendők föl. Ez a változtatás az I. és II. osztályú kereseti adó kivetésénél azért szükséges, mert a II. osztályú kereseti adó alanyai teljesen azonosak azokkal, kik a kivetés éveben föld, ház, tőkekamat és járadékadó fizetésére kötelesek s így a II. osztályú kereseti s vele együtt az I. osztályú kereseti adó a föld, ház, tőkekamat és járadékadóra vonatkozó kivetési lajstromok elkészülte előtt nem vehető ki. Együttal figyelemzetti a miniszter a kivetést teljesítő községi (városi) közegeket, hogy a II. osztályú kereseti adó alanyait az említett alapadókra vonatkozó kivetési lajstromokból, illetőleg a kivetés évére szóló egyenes adókönyvből állapítsák meg és csak az adóköteles családtagokra vonatkozó adatokat merítsék az összeírás munkálatokból. Kötelesek lesznek továbbá a kivető közegek a II. osztályú kereseti adó oly alanyainak megadóztatása előtt, akiknek IV. osztályú kereseti adója a községi adókönyvben előlva nincs, a IV. osztályú kereseti adónak s az ez után esetleg kivetett általános jövedelmi pótdadónak összegét fölűntetők kimutatást a pénzügyigazgatóságtól (esetleg adófelügyelőtől) beszerezni, mely ezeket az adókat kivetette. A feyveradó kivetésének ideje azért volt átteendő augusztus második felére, hogy azok az adózók, kik a kir. adóhivatalnál év-

közben vadászati jegyet váltanak s a feyveradót a vadászati adóval együtt a kir. adóhivatalnál lefizetik, ne rovassanak meg a községnél is feyveradóval.

Segédzerkesztő: SPITZER ZOLTÁN

724/1908. végrh. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1908. évi Sp. l. 387/3. számú végzése következtében Dr. Szirmai Vidor ügyvéd által képviselt Schnadenberger Istvánné javára, Hunyadi Miklós ellen 85 K s. j. árerejéig, 1908. évi szeptember hó 21-én loganatosított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 990 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 4 sertés és hordók nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírósnak 1908. évi V. 860/2. sz. végzése folytán 85 K tőkekövetelés, ennek 1908. június hó 1-ő napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 31 kor. 20 fúterben bíróság már megállapított költségek árerejéig Bácsbokodon, alperes lakásán leendő megtartására 1908. évi november hó 3-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzettek, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baja, 1908. évi október hó 21-én.

Szegő József

kir. bír. végrehajtó.

Csinos kivitelű
névjegyek
rendelhetők lapunk kiadóhivatalában.

4

miniszteri
jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter úrtól II/20. 06. — 2. A kopenhágai belügyminiszter úrtól XII/20. 06. — 3. A hesseni nagyhercegségnél a belügyminiszter úrtól IV/13. 07. — 4. A berlini földm. min. úrtól X/15. 07

„RATIN“

mint legbiztosabb

egér- és patkányirtószer

van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkány bacillus 3.— kor.
1 adag egér bacillus 1'80 kor.

Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja. — »RATIN« bakterológiai laboratórium részvénytársaság magyarországi vezérképviseelője és egyedárusa

Haan Béla Budapest, VII., Rot-
tenbiller-utca 26/5.

Alapított 1846-ban.

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparkivállításon

aranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.
A „BAJAI HIRLAP“ kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésben

nagy raktár a legújabb irodalmi diszművek-, ifjusági iratok-, képes könyvek-, imakönyvek, mindennemű tan- és segédkönyvek-, térképek-, földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-papírok, ír- és rajz-szerek, vonalzott üzleti könyvek nagy választékban a legjutányosabb áron beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi hirdapokra és folyóiratokra előfizetések az eredeti áron elfogadotnak.

termékek,

Könyvkötészetem

Diszművek, Folyóiratok,
mindennemű könyvek

egyszerű és diszes bekötésére,
továbbá

képketerek, (Passepartouts)
íróaljzatok, stb.

előállítására van berendezve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel ízlésesen állít elő műveket, folyóiratokat, bál- és lakodalmi meghívókat, eljegyzési kártyákat, névjegyeket, számlákat, levélpapírokat, levélborítékokat, körleveleket, gyászjelentéseket, árjegyzékeket, falragaszokat, stb. fekete és színes nyomással. Nagy raktár községi, közigazgatási, ügyvédi és egyházi nyomtatványokból Bármilyen könyvnyomda munkák a legolcsóbb áron vétetnek fel.

A m. kir. államvasutak MENETRENDJE.

Érvényes 1908. október hó 1-től.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7 22 órákor és délután 1 15 órákor.

Zomborból Ujvidékre reggel 3 10 és 6 51 órákor és délután 3 46 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2 07 és 7 51 órákor és délután 1 55 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6 45 órákor, délután 12 57 és 4 23 órákor.

Ujvidékről Títre reggel 6 54 és délután 5 25 órákor.

Títrelől Ujvidékre reggel 3 32 és délután 1 15 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 7 10 délután 3 03 és 7 47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3., 8 18 és délután 2 35 órákor.

Szabadváról Óbecsére reggel 4 40 11 45 és délután 1 32 órákor.

Óbecséről Szabadvárra reggel 4 10 7 20 és délután 1 10 órákor.

Szabadvárról Zomborba reggel 5 órákor 10 25, délután 2 02, 6 55 (gyors) és 7 órákor

Zomborból Szabadvárra reggel 3 39, 8 08 (gyors) 11 30, és délután 4 25 8 56 órákor. Szabadváról Bajára reggel 4 33, 10 32, délután 1 42 és 7 05 órákor.

Bajáról Szabadvárra reggel 5 51, 10 05 délután 3 28 és 7 18 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4 20 9 45 és délután 3 45 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4 00, 9 15 és délután 4 56 órákor.

Budapestről Bajára reggel 7 10 (gyors) 7 45 és délután 1 55, 3 20 (gyors) 10 10 órákor.

Szabadváról Budapestre reggel 4 55, 9 50 (gyors) 1 52, 6 37 (gyors) és 11 50 órákor.

Halasról Bácsalmásra reggel 3 50, délután 11 50 és 6 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3 52, déli 12 és délután 8 04 órákor.

Bácsalmásról Regőcére reggel 6 16 délután 2 49 és 8 14 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 2 35, 9 40 és délután 5 50 órákor.

Szabadváról Ujvidékre reggel 5 20, 10 30 délután 1 22, 4 05 és 6 48 (gyors) órákor.

Ujvidékről Szabadvárra reggel 4 27, 7 55 (gyors) 10 42, d. u. 4 29 (gyors) 7 22 órákor.

Szabadváról Szegedre reggel 6 15 és 9 44 órákor, délután 1 47, 6 53, 9 10, 11 05 órákor.

Szegedről Szabadvárra reggel 3 05, 7 48 és 11 30, délután 3 10, 4 55, 6 34, 8 15 órákor.

Ajánlok

szalonnát, zsirt, füstölt husokat
és kolbászokat

GARAI KÁROLY

hentes

ARAD.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen
nincs jobb a

Réthy-féle
pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és
határozottan RÉTHY-félet kérjünk,
mivel sok hasztalanul utaztatta van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el.

Kapható Baján: Bauer Adolf, Gyarmati Emil, dr. Makray László, dr. Stauróczky Lajos gyógytáiraiban.

Használt kerékpárokat
a legmagasabb áron vesz
Lázár Sémával
látserész és kerékpárkereskedő
B A J A.

Vedjegy: „Horgony!”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult. Készvényél, osztrál és meghűlésekről, lodörzölő-köppen használna. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlások óvatossá legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80 K 1.40 és K 2.— és ügyeslőlván minden gyógyszerüzletben kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest Dr. Richter gyógyszerüzete az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Memorandum.

Sürgöncim:
FÜLÖP SINGER
Szatmár.
N. Károly.

Fülöp Lajos és Singer Imre siremléknagyraktárai

SZATMÁR

NAGYKÁROLY

Attila-utca 1/B. szám. Széchenyi-utca 30. szám.

Ajánlják sírköveiket a legnagyobb választékban, u. m.: fehér carrara, fekete Schvéd gránit, sziléziai szürke gránit, porphir és Labrador kövekből. Mindennemű temető munkákat, u. m. áthelyezéseket, állításokat, utánvést és aranyozást bámulatos olcsó árban 25 évi írásbeli jótállás mellett elvállalnak.

Sirszegevények, vasrácsok, uti keresztiek a legnagyobb választékban állandóan raktáron vannak. Őriási választék márványlapokban. Költségvetés és rajzok ingyen és bérmentve.

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken átfürt ártézi-forrás. A gyomorégest rögtön megszünteti. Páratlan élvagygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a göge, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kéty, Tauszk. Riegler tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁS

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Stampfl Jenő

fűszerkereskedésben.

Ugyszintén minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb árakon kaphatók. — Telefon 81. szám.